

и увлечения, на които беше се отдала човешката мисъл през миналото столетие“.

Според Д. Димов деловият човек, и в изкуството, и в промишлеността, и в селското стопанство... навсякъде е „най-увереният, най-практичния, най-нужния“.

„Героите на най-значителните съвременни творби са хора на труда“ – казва авторът и обръща внимание на учителите и преподавателите: „...образователният работник избягва теоретичния човек, чужд на живота“. „Във всички прояви на културното творчество деловият човек заема средишно място“ – пише Д. Димов по времето когато завършва първата си значителна художествена творба „Поручик Бенц“, където героите му не философстват, а действат (както и в останалите му романи).

Статиите на Димитър Димов в списание „Златорог“ изглеждат на пръв поглед скучни и безлично написани – особено на фона на ярките философски и психологически студии на Спиридон Казанджиев, Янко Янев, Атанас Илиев – но само на пръв поглед. Всъщност за нас днес те са особено ценни с ясно и категорично изразените си философски, психологически и обществени позиции – все в защита на разумно устроеното буржоазно общество. Тук лесно се откриват и ония противоречия, на които са обречени романовите герои на писателя противоречията между сила на характера и енергия за обществено полезна дейност, от една страна, и егоцентризъм и ексцентричност на характера, от друга.

В статиите му не става дума за екзистенциални конкретни драми и противоречия, а за универсални социални и политически дилеми, от които се влияят човешките индивидуални съдби. Когато разсъждава върху проблемите на съвременния делови човек, Д. Димов акцентира върху необходимостта от делови личности в българския съвременен живот и не случайно споменава именно политиците. От тях той изисква порядъчно и компетентно управление, изразявайки собствената си пристрастеност към деловитостта, дисциплинираността и високия професионализъм.

Универсалната форма на тогавашната демокрация е за него надеждна перспектива за бъдещето на човечеството. Демократичната му буржоазна същност в ония години на неговата младост е очевидна в статията, където се възхищава от практичния и разумния човек на делото, който разчита на собствените си възможности. Такива качества имат главният герой в романа „Поручик Бенц“⁵ и младият Борис Морев от романа „Тютюн“.